

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2388/2022.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.III.436/2022/9. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Hegedüs István ügyvéd) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az indítványozó a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.III.436/2022/9. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól a Nyíregyházi Törvényszék 8.B.144/2012/38. számú ítéletére is kiterjedően, az Abtv. 43. § (1) bekezdésére figyelemmel. Indítványában kérte továbbá a jogerős bírósági döntés végrehajtásának felfüggesztését az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig. Álláspontja szerint az általa kifogásolt bírói döntések sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, a XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogát, valamint a B) cikk (1) bekezdésében meghatározott jogállamiság elvét.
- [3] 2.1. A panasz alapjául szolgáló ügy tényállása szerint az indítványozó fiával, fiának feleségével, valamint két gyermekükkel közös háztartásban élt. Az indítványozó fia szabadságvesztés hatálya alá került, így fiának házastársa két gyermekével együtt elköltözött a korábbi közös háztartásból. Ezt követően a nagyszülői kapcsolattartás szabályozása iránt az indítványozó házastársa kérelmet terjesztett elő az illetékes gyámhivatalnál. Ezzel egyidőben az indítványozó fia szintén kérelmet terjesztett elő a szülői felügyeleti jog szabályozása és kapcsolattartás körében, melyben elsődlegesen kérte a közös szülői felügyelet megállapítását azzal, hogy a gyermekek tartózkodási helyeként az indítványozó lakóhelyét jelöljék meg. Másodlagosan kérte, hogy a hatóság saját és házastársa szülői felügyeleti jogát szüneteltesse, és a gyermekek

gyámjával az indítványozó házastársát jelölje meg, harmadlagosan pedig azt kérte, hogy a hatóság biztosítsa az indítványozó kapcsolattartását az előterjesztett kérelemnek megfelelően. A kérelem alapján közigazgatási hatósági eljárás indult. Az indítványozó fiának feleségét az általuk üzemeltetett presszóba hívta, ahol korábban dolgozott, hogy munkabérét átvegye, egyúttal jelezte, hogy beszélni akar vele. A beszélgetés során az indítványozó 15.000.000 Ft-ot ígért azért, hogy a megindult hatósági eljárásban úgy nyilatkozzon, lemond a gyermekek szülői felügyeleti jogáról az indítványozó és felesége javára. Ez a beszélgetés mobiltelefonnal rögzítésre került, mely alapján az indítványozót a Nyíregyházi Törvényszék 8.B.144/2021/38. számú ítéletében bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 295. § (1) bekezdés szerinti hatósági eljárásban elkövetett vesztegetés bűntettében. A bíróság a panaszt próbára bocsátotta, a próbaidő tartamát 3 évben állapította meg, valamint 15.000.000 Ft erejéig vagyonekőbzsást rendelt el. Az indítványozó az ítélet ellen fellebbezést terjesztett elő. A Debreceni Ítéltábla a Bf.III.436/2022/9. számú végzésében a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét helybenhagyta.

- [4] 2.2. Az indítványozó ezt követően az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.III.436/2022/9. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte a Nyíregyházi Törvényszék 8.B.144/2012/38. számú ítéletére kiterjedően is. Az indítványozó szerint sem a sérelmezett bírói döntésekben, sem a vádiratban nem került rögzítésre számos, az ügy elbírálása szempontjából jelentős körülmény, így az egyösszegű tartásdíjra, mint az ajánlat jogcímére vonatkozó utalás, a terheltnek az ajánlat motivációjára vonatkozó nyilatkozata, a terhelti védekezés azon álláspontja, hogy a „büntető hatóságoknak nincs joghatósága a jogvita vizsgálatára”. Az indítványozó kifogásolta azt is, hogy az érdemi védekezést sem a Törvényszék, sem az Ítéltábla „szándékosan nem rögzítette”, ezáltal sérült a jogorvoslathoz való joga, mivel a terhelt a későbbi jogorvoslati eljárás során a tényállásból kihagyott elemekre nem hivatkozhat. Az indítványozó szerint tisztességes eljáráshoz való jogát sérti az, hogy a tényállásból kimaradt, hogy a büntető hatóságok eljárása egyfajta „politikai bosszú a terhelt családjának vélemény-nyilvánítása és vélt kapcsolatai miatt, valamint az is, hogy nem került rögzítésre a védő „konceptíós perekkel” kapcsolatos okfejtése sem.
- [5] A panaszos főtitkári felhívásra indítványát kiegészítette, melyben utalt arra, hogy az eljáró polgári bíróságok döntése nem állt összhangban az indítványozó ügyében eljáró büntető bíróságok döntésével. Meglátása szerint a felügyeleti jogban kötött egyezség elfogadása esetére tett fizetési szándékot a polgári bíróság a bontóperben a büntető ítélet meghozatala előtt megvizsgálta és annak jogszerűségét nem vitatta, az egyezséget jóváhagyta. Büntetőjogi szempontból – érvelése szerint – nincs különbség aközött, hogy a jogvitában a felek a közös felügyeleti jog biztosítása érdekében folyamatos vagy egyösszegű tartásdíjban állapodnak meg, így a „polgári jogi bíróság

döntését ítélt dologként kell figyelembe venni és nem lehet attól eltérő döntést hozni”.

- [6] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a értelmében, tanácsban eljárva megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételeit.
- [7] 3.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírósági döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [8] Az indítványozó az alapügy tárgyát képező eljárásban terhelt, így az Abtv. 27. § (2) bekezdés *a)* pontja értelmében érintettsége fennáll, az alkotmányjogi panasz tekintetében indítványozói jogosultsággal rendelkezik. A rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [9] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Jelen esetben mind az alkotmányjogi panasz, mind pedig a hiánypótlási felhívásra érkezett indítványkiegészítés határidőben érkezett. Az ügyben rendkívüli jogorvoslati eljárás nincs folyamatban.
- [10] 3.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be.
- [11] A jelen alkotmányjogi panaszban foglalt kifogások nagyrészt a tényállás tisztázására, a tényállás megállapítására és értékelésére irányultak, amelyek elbírálása kívül esik az Alkotmánybíróság hatáskörén. A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességhez kapcsolódóan az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza azon következetes gyakorlatát, mely szerint az Alkotmánybíróság nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megállapított tényállás, és az abból levont következtetés megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {elsőként lásd: 3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [12] és 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; megerősítette: 3129/2015. (VII. 9.) AB végzés, Indokolás [5]}. A pusztán tényállás-megállapítási kérdések tehát kívül esnek az Alkotmánybíróság hatáskörén {3024/2022. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [32]}.
- [12] Az indítványozó kifogásolta továbbá azt is, hogy sérült a tisztességes eljáráshoz való joga azért, hogy a polgári bíróság által vizsgálat alá vont magatartást büntető eljárásban ismételten elbírálják és ezáltal a polgári bíróság döntését „ítélt dologként” kell figyelembe venni. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy az

ügyben eljáró két különböző hatáskörű bíróság ugyanazt a magatartást – a 15.000.000. Ft. felajánlása – teljesen más nézőpontból vizsgálta, így ítélt dolog a polgári bíróság döntése kapcsán fel sem merülhetett.

- [13] Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére. Az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdése értelmében Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a jogállamiság (és az annak részét képező jogbiztonság) elvéből eredően olyan típusú jogok sérelmére alapítható alkotmányjogi panasz, mint a kellő felkészülési idő hiánya, illetve a visszaható hatályú jogalkotás tilalma {pl. 3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [86]–[91], 3041/2014. (III. 13.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az indítványozó azonban nem ilyen értelemben állította, hogy a támadott döntések ellentétesek a B) cikk (1) bekezdésével, ezért az indítványnak a B) cikk (1) bekezdésén alapuló része nem felel meg az Abtv. 27. §-ában írott feltételnek {3238/2018. (VII. 9.) AB végzés [16]}.
- [14] Az Alkotmánybíróság eljárásának jelentős akadályát képezi az, hogy nem törvényességi kérdésekben jár el, és nem a felülbíráhatóság mércéje szerint vizsgálja a támadott ítéleteket. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az alkotmányjogi panasz ugyanis „nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}.
- [15] 4. Tekintettel arra, hogy jelen ügyben nem merült fel olyan, a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, mely az alkotmányjogi panasz befogadását indokolta volna, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében, az Abtv. 29. §-a és az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján rövidített indokolással ellátott végzésben visszautasította.
- [16] Az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel nem kellett döntenie az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről.

Budapest, 2023. május 9.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró